No. 2601 Zaterdag 2 December 1933 50ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.-- bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Brionplein Tel. 47.
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

ERIN: HET AARDSCH PARADIJS.

DOOR

KEES VAN HOEK.

(Speciaal voor de „Amigoe")

Op een prachtigen vroegen Septemberavond trok onze Talbot Dublin uit, de vroolijke ruime hoofstad van den gezelligen, spacieuzen Vrijstaat, op onze ontdekkingstocht door het Groene Eiland, kroonjuweel der Europeesche volkerenfamilie.

We autoden nog eenmaal de wijdsche avenuen van het majesteitelijke Phoenixpark door, om daarna koers te zetten op den weg naar Brae, langs deftige oude behuizingen, met een volle maan boven ons die romantisch het profiel van een eenzamen Ronden Toren op den heuveltop, in gloed zette. Duizend jaren waken deze Ronde Torens reeds, hier en overal in Ierland; de monnikken bouwden ze als uitzichtposten om te kunnen waarschuwen tegen de plunderende Vikings die, landende in den nacht, afkwamen op de lichten der tabernakellampen.

Kilometers lang slierden de gekleurde electrische lampjes langs de pantoffel-parade der hoofdstedelijke badplaats, waar gegekt en gedanst werd naar volksche hartelust; want buiten aan het strand, op een geïmproviseerd tooneeltje tusschen de klippen zoowaar een tooneeltje voor de badstoelen opgesteld stond en het ruischen der golven de echo van het applaus wegvoerde, dat de blijde heldere stemmen in de klare avondlucht zoo veel spontaner te voorschijn riepen dan anders in een muffige tooneelzaal.

[illegible] dalough, met zijn fameuze Vallei der Zeven Kerken en die oeroude schrijn, het veertien eeuwen oude kerkje van Sint Kevin, pieus te midden der decoratieve Keltische kruisen. De verweerde steenen, die de historie trotseerden, zijn als een symbool voor de overtuiging der geloovigen, die ondanks spiritueele en staatkundige stormen, trouw bleven aan de nationale traditie van het diep religieuze Ierland, het Eiland der Heiligen.

De prachtige vergezichten van deze als door watervallen aan elkaar geschakelde heuveltuinen, volgen den tourist heel den weg naar Cashel. De aartsbisschop woont thans in het nabije Thurles, doch de imposante rots die daar uit het vlakke land zoo onverwacht oprijst en de transen draagt der grootsche kathedraal, is zij niet een ander symbool voor die sterkste karaktereigenschap dezer eenvoudige menschen? We ontmoetten ze, de brave lieden van Cashel, in dat kraakzindelijke hotelletje met de nekbrekende schelpen voor de kanten stijve gordijnen.

Kleine weggetjes, met trage koeien die langs de heggen slenteren en ons maar noode passeeren lieten, voerden ons uit de „provincie" weer op den breeden macadamweg waar hooge boomen een schaduw wuifden en den weg wezen naar Cork, de bezige handelstad die men bereikt langs de wijde Lee, met zijn schilderachtige rivierbochten als Rijnpanorama's.

Tusschen de nieuwe gebouwen welke de revolutie en de burgerkrijg noodzakelijk maakten, prijkt nog die oude bizarre Shandontoren en in de breede drukke straten, vol met toeterende autobussen, staat als eenigst gedenkteeken het standbeeld voor een priester, Father Mathew, den grooten drankbestrijder in dit bolwerk van den drankhandel.

De uitreis uit Cork is een majesteuze, langs zijn hooge heuvels en wijde rivier, tot de weg smaller en eenzamer wordt, bijna overal begrensd door smalle steenen muurtjes, met hier en daar de witgekalkte lage huisjes waar in den vallenden avond altijd toch het roode devotielichtje voor een H. Hartbeeld, door de ramen heen den tourist wel niet bijlicht, doch méér doet: hem een schietgebedje meegeeft voor de veiligheid van zijn lange avondlijke reis.

Die klinkt over zoo'n pas welke meer dan honderd geschiedboeken strategie zou kunnen leeren, waarin de auto als razend aanslaat tusschen de stijle, honderden en honderden meters hooge bergwanden die slechts een nauwe sleet laten, de weg naar Kenmare.

Als een zeearm der oceaan ligt het water van Bantry Bay te spiegelen tusschen zijn magnifieke oevers, palmen en tropische heesters groeien langs de wijde grasgazons die als terrassen naar beneden dalen, hangende tuinen vol [illegible] en rhododendrons.

Hooger klimt de autostrada — vergeef den naam die zich in dit Italiaansche landschap als vanzelf opdringt. Kil siepert het water in de diepe rotstunnels en kloven, doch onmiddellijk weer stooft de zon daarbuiten de koude weg en vergoeden de mijlen bloeiende fuchsias langs de wegen die kilheid in 't hart welke rotsen opwekken. Daartusschen licht de heide, in alle kleurschakeeringen van helgeel tot dieppaars, klimop en stokroozen verschuilen de kleine huisjes.

Zoo, ver van de bewoonde wereld, ligt op een afgelegen landtong Parknasilla, Ierland's meestvermaarde touristenparadijs. In het ruime hotel zijn alle vensters verlicht, doch de wijde schitterende sterrenkoepel dempt als in een kathtedraal elke conservatie. De maan beschijnt de silhouetten der gasten in avondtoilet, die hier voor 't eerst zelfs het babbelen verleerd hebben onder de overweldigde ontroering dier volmaakte stilte, die den gejaagden modernen mensch voor het eerst beseffen doet dat rust wel een der precieuste gaven van het paradijs moet zijn. Zelfs geen gebruisch van golven klinkt, ofschoon even verder de oceaan zijn oneindigheid opent; zelfs geen geruisch van duizenden bladeren, ofschoon duizenden boomen de eilandjes rondom tot wuivende bouquetten transformeeren.

Eenzaam is de weg naar Killarney, met stieren en schapen als eenigst vertier. Tusschen de zware vulkanische rotsformaties liggen klare berg- [illegible] wolkjes als witte pluimen. Tot na dit stemmige andante plots het crescendo van Killarney zelf uitbreekt: tropische rotstuinen, diepe dalende lanen, waar doorheen de zon goud loover siepelt, en de juweelen der dichtbeboschte eilanden in het fluweel de wijdsche meren.

Heel het landschap staat in gloed, dit is een symphonie in brons, een brons als alleen de natuur scheppen kan, hier dubbel schoon, heerlijk in de werkelijkheid over hooge bergen en wouden, heerlijk in de lieflijke weerspiegeling dier grandiose pracht in het onbewogen water.

In den prillen ochtend trilt de lucht er vol zilveren dauw, als de middagzon brandt, schiet ze kleurenstralen uit de hooge diep roode fuchsias langs de wegen, de eilanden worden tot groene schepen in een zee van emerald, de eucaliptusboom groeit als aan de Riviera en in den zonsondergang spreidt zich het purper langs de rand der toppen, reflex van den hemel, geboorteplaats der schoonheid, van vrede bezwangerd en geparfumeerd met den geur harer bloemen. Als stille wakers liggen de ruines van oude verweerde kasteelen onder hun dekkleeren van klimop. Hier zegt de legende, vouwden de Engelen hun vleugels om te rusten...

De onberoerde rust en vrede van Ierland is wel paradoxaal dat, wat den verwenden tourist het reizen in den Vrijstaat tot een ongekende sensatie maakt.

Men ontmoet eenige landbouwers op hun kleine karretjes, vrouwen met hoofddoeken, pientere kinders op bloote voeten en dan verder niets dan dieren. Rosse en zwart-witte koeien, niet als de Iersche renpaarden gebouwd voor snelheid en elegance, doch de deugdelijke getuigen voor een rijkdom van den bodem die niet in mineralen gemeten wordt doch in de sappigheid van zijn weiden en in de mildheid van zijn klimaat; prachtige honden, bont van kleur, met lang zijig haar en groote wapperende staarten, waarmee ze geheel zelfstandig de rol van herder en verkeersagent bij de gehoorzame koebeesten vervullen. Stomme kippen scharrelen langs de wegen, eigenwijze ganzen probeeren om den haverklap zelfmoord te plegen, dikke geiten kijken verwaten naar de mollige schapen die als op lucifersstokkebeenen over de rotsen springen.

En gezellige ezels, met hun ruige, trouwe ooren, trekken wagentjes met pathetisch geduld, in den nacht schitteren hun oogen als smaragden.

Die nachten in Ierland dat we verder trokken door slapende dorpjes, over stoffige verlaten marktpleinen, waar dikwijls heel onverwacht, en voor ons en hen heel onplezierig, een stuk vee midden in ongegeneerd slapen gegaan was! Langs de heggen staan hier en daar een [illegible]. Doch in het politiek nog zoo verwarde Ierland hebben de jongens onder hun scheeve petten meer het uiterlijk een samenzwering te plannen dan op hun hartelief te wachten.

Met zoo'n vaartje van over de 100 K.M. schoten we een zaterdagavond Limmerick door, naar Galway, terwijl tusschen de slierten mist die landinwaarts dreven, de maan als een oranjelampion over de stille heide hing. Zoo uren lang ontmoette men geen voertuig, de chauffeur daarop maar rekenende, jaagde in onverminderde vaart door de bochten en deed ons diverse malen het kopje koffie onzer pleisterplaats terugproeven. „Ruik je de zee al?" vroeg ik mijn metgezel. „Nee, gebakken aardappelen!", kwam diens materialistisch wederwoord.

Toch is 't romantisch zoo midden in den nacht je weg te zoeken door een eenzaam landschap, waarin nooit gehoorde plaatsnamen als Ennis of Tulla voorname mijlpalen worden, en men zwaar argumenteert en gist bij totaal verlaten wegkruisingen, waarop alle plaatsnamen abracedabra zijn.

Galway heeft nog sterk zijn oud Spaansch cachet behouden. De Kathedraal is er aan St. Nicolaas toegewijd; Columbus heeft hier eens Mis gehoord, toen hij voor zijn groot avontuur raad kwam winnen bij deze geroutineerde zeevaarders en Rice de Calvay mee wist te troonen. De huizen hebben nog hun patios. Van de sokkels op de pleinen zijn de standbeelden weggesleept, de Vrijstaat [illegible] niet bezonnen. Alleen de Universiteit is trots zijn nieuwe orientatie ingegaan, die van uitsluitend Iersch doceerende, gelijk het ook past in deze landstreek der Gaeltacht, waar het zoete en zangerige Keltisch steeds zoo overheerschte dat het Engelsch er een vreemde taal bleef.

Galway kent merkwaardige tegenstellingen. In de wijde baai liggen de enorme transatlantische mailbooten van Norddeutsche Lloyd of Cunard gemeerd, en even verder weer, in de stad zelf, koesteren de zalmen en de palingen zich bij duizenden in het ondiepe water tusschen een rivieroever vol oud Hollandsche vista's.

Alles is hier gebouwd van graniet en leisteen, de heele omgeving, heel Connemara is rots en steen: Wie wat land pacht of koopt, plukt eerst al de steenen uit zijn grondje en heeft dan voldoende bouwmateriaal om zijn eigendom met een muur te omgrenzen, zich een huisje en een stal te bouwen, die dan hel wit gekalkt worden. Op den stillen Zondag kwamen mijlen ver uit den omtrek de groepjes kerkgangers terug, als zoovele kleine stille processies tusschen de barre rotsen en de wijde heide.

We passeerden de „Duivel's Moer", een berg die wel geen landschapsbeschrijving verder noodig maakt, en de heilige berg van St. Patrick, Ierland's gevierde schutspatroon, wiens klein kerkje boven op den barren top nog uren ver het orientatiepunt voor den reiziger blijft. Doch Connemara beteekent meer dan rotsen en heide. Als men maar eenmaal het frissche Clifden, de meest Westelijke stad van Europa, door is, maakt het zich op de kroon te spannen over Ierland's traditioneele schoonheid. De wentelende wegen leiden langs groene hellingen, voorbij diepe klare meeren.

Een Indische raja woont in het prachtige kasteel van Ballynahinch, verloren tusschen pergola's vol herfstweelde en van een teederheid alsof het Chillon ware. Benedictynessen voeden in hun pensionaat van Kylemore Abbey de vrouwelijke upper-ten des lands op in een sprookjespaleis te midden van een overgetelijk decor van wouden en bergen en van een grandiose meerweerspiegeling, dat het roerendst gekleurde prentje in werkelijkheid nog te schande doet.

Onzen laatsten dag hebben we doorgebracht op Achill eiland, heel verloren aan de Noord-West kust. Steenkool is er onbekend, men stookte er turf in het kleine ateliertje, waar meisjes de industrie der handgeweven goederen tot nieuwe bloei opwerken, daar in het kleine dorpje Dooagh. Tot zelfs hier, heel aan dezen grenspost van Ierland, klopte het Iersche ultramontaansche hart. Want aan de want hing als decoratie een Pauselijke Zegen-brief: „Heiligste Vader, Eva O'Flaherty en haar industrie, nederig neergeknield aan de voeten van Uwe Heiligheid, smeekt om den Apostolischen Zegen.."

Het is grootsch hier aan de zelfkant van ons oude werelddeel. De bergen van Ierland, die overal zoo wondermooi blauw lichten onder den invloed der zeenevels, vieren hier waar het oog der touristenkudden hen niet bestuurt, hun schoonheidsroes in triomfen uit: zoo moet het paradijs getint zijn!

Onze trouwe Talbot had heel wat klimpartijen achter den rug. Die vermaarde bergpas, de Gap of Dunloe, waar de autoriteiten ons bij uitzondering verlof gegeven hadden onze beproefde paardekrachten te benuttigen, inplaats van ons te wagen aan de opgeschoten bergponnies, die mak geprezen, niettemin vuurwerk uit hun draftjes weten te slaan, had ons (en haar zelf!) het hoogtepunt van motorische steigingsmogelijkheid geleken.

Doch op de klippen van Achill eiland sloeg zij nog al haar records. Weliswaar ging het slechts uiterst langzaam voor-en opwaarts, doch de diepte beneden ons vergrootte zich duizenlingwekkend. Ware een andere auto ons langs het smalle geitenpaadjes tegemoet gekomen, de beide vehikels zonden nog tegenover elkaar staan.

Diep beneden ons schitterde de Atlantische Oceaan, doch niet altijd is het zoo kalm aan deze kusten, waar een ongebreidelde branding eens de schepen van Philip's vluchtende Armada jammerlijk deed omkomen. [illegible] bastions van Donegal schuilen nog diafane zeemeerminnen en elfen dansen er over het zilveren strand in maannachten. Schoonheid is het geboorte reicht van heel het Iersche land, doch zijn kusten geven daarvan de overweldigende finale, begeleid door het eeuwige koorgebed der golven, hier aan de ontroerende eenzaamheid van Europa's westelijkste rand....

Najaar 1933 —

De geschiedenis van de Kerk.

De achtste vervolging, onder Valerianus (253—260).

De nieuwe keizer dacht in het begin aan geen vervolging. Hij toonde zich zelfs welwillend en omringde zich gaarne met Christenen, zoodat een tijdgenoot getuigde dat het paleis „wel een kerk leek".

Na vier jaar kwam daar verandering in. De vijanden van de Kerk wendden de *politiek* en de *hebzucht* van den keizer aan, om hem tegen de Christenen te keeren. Zij „overtuigden" hem ervan dat de Kerk *te duchten* was wegens haar organisatie en haar *rijkdommen*. Bovendien hadden heidensche toovenaars den keizer ingeleid in de zwarte kunst en zij verzochten hem een godsdienst te verbieden die hun vijandig was. Er verscheen een vervolgingsdecreet (Augustus 257) waarin aan alle bisschoppen, priesters en diakens bevolen werd te offeren aan de nationale goden, op straffe van verbanning.

Het verbood verder aan alle Christenen onder doodstraf, vergaderingen te houden en de kerkhoven te bezoeken.

Aan dergelijke onredelijke eischen konden de Christenen zich natuurlijk niet onderwerpen. Er vielen weer martelaren. Op zekeren dag verrasten de heidenen de Christenen, terwijl deze heimelijk het H. Misoffer vierden in een zandsteengroeve.

Men metselde eenvoudig de uitgangen dicht, waardoor alle slachtoffers levend begraven werden.

Onder deze vervolging stierf ook de H. Tarcisius die door eenige soldaten vermoord werd, omdat hij de H. Communie niet wilde afgeven, die hij bij zich droeg.

De H. H. Cyprianus en Dionysius, beiden bisschop, werden verbanen. Van uit hun ballingsoord bleven zij echter geregeld in correspondentie met hun onderhoorige geloovigen. Trots marteling en dood gingen de Christenen gewoon door met vergaderen.

In Juli 258 werd er daarom een nog strenger decreet afgekondigd. Het veroordeelde bisschopen, priesters en diakens allen rechtstreeks tot onthoofding; senatoren, edelen en ridders tot degradatie, confiscatie van hun goederen, en in geval van hardnekkigheid tot den dood; vrouwen van stand, tot confiscaties van hun goederen en ballingschap; de Christenen die aan het Hof waren, tot dwangarbeid op de keizerlijke domeinen, waar zij zwaar geboeid moesten werken.

Paus Sixtus de tweede werd met zes van zijn diakens onthoofd. Drie dagen daarna stierf de H. Laurentius onder gruwzame folteringen, waarvan de laatste was, dat hij levend geroosterd werd.

In Spanje stierven de H. H. Fructuosus, Augurius en Elogius.

De H. Cyprianus werd onthoofd. (14 Sept. 258).

In Augustus 258 werden te Utica een groot getal christenen tegelijk vermoord. Het juiste aantal is onbekend. Het waren er zeker meer dan 150 en minder dan 300.

Terwijl de christenen onder de folteringen stierven, krachtens de keizerlijke decreten, terwijl zesduizend hunner te Auvergne vermoord werden door de Alemanen, die Gallië waren binnengerukt onder leiding van hun opperhoofd Chrocus, voerde Valerianus oorlog tegen de Perzen. Door verraad viel hij in de macht van zijn vijanden, die hem zeer diep vernederden. In keizerlijk purper gekleed, moest hij zwaar geboeid naast de zegewagen loopen van koning Sapor, de overwinnaar en diende hem tevens tot voetbank bij het te paard stijgen of in de wagen stappen. Eenige jaren bracht hij door in een slavernij, erger dan de dood. Toen hij gestorven was, vilde men zijn lijk, looide de huid, verfde die rood en hing ze op in een tempel, waar ze ten tijde van Konstantijn nog vertoond werd.

GALLIENUS (260—268), zoon en opvolger van Valerianus, trachtte aan de vervolging een einde te maken. Zijn vrouw, Salonina, was zeer goed thuis in de Neo-Platonische wijsbegeerte. Men beweert ook dat zij christin was. In elk geval werd op haar voorspraak een decreet van godsdienstige verdraagzaamheid uitgevaardigd. Dit decreet verordende restitutie van geconfiskeerde goederen aan de kerken en waarschijnlijk zelfs ook aan particulieren. Bij de uitvoering echter, kwam er van dit gunstige dekreet niet heel veel terecht.

CLAUDIUS GOTHICUS (268 — 270), in beslag genomen door den oorlog tegen de Gothen, schijnt zich weinig bemoeid te hebben met het vervolgingsvraagstuk.

Maar de senaat des te meer. Het arme vaderland werd dag in, dag uit, bedreigd en afgestroopt door de Barbaren, zoodat de senaat besloot, nu eens een flink zoenoffer aan de goden op te dragen.

De Christenen waren natuurlijk de aangewezen slachtoffers. Men doodde er te Rome tweehonderd vijftig op de eersten Maart 269, en zes en veertig op den 25sten October van het zelfde jaar. Deze laatsten waren alle militairen.

Negende vervolging onder AURELIANUS (270 — 275.)

AURELIANUS begon weer een nieuwe vervolging.

Er vielen weer martelaren in alle deelen van het rijk, maar meer bizonder in Gallië, waar de keizer vrij lang moest verblijven, om verschillende opstanden te onderdrukken en om de Franken en andere Barbaren, die van de Rijnkant kwamen, terug te drijven.

Tegen het einde van 274 verscheen er weer een ediet om de vervolging die tot nu toe vrij locaal geweest was, weer algemeen te maken. Niemand weet wat eigenlijk de aanleiding was tot dit decreet.

Voor hen die de familie van de keizer en diens karakter kenden, had het echter niets verwonderdlijks.

Zijn moeder was een priesteres van den zonnegod van Sirmium en hij zelf een fanatiek zonaanbidder, de eenige god, waar je van op aan kon. Zeer absoluut van oordeel en despotisch van aanleg, was Aurelianus gesneden uit het hout waarvan men vervolgers maakte.

Tot aan Deocletiaan werden er nu geen nieuwe vervolgingsdecreten meer gelanceerd. Toch bleef de vervolging woeden, nu weer hier, dan weer daar, op gang gehouden door het onverdraagzame fanatisme van de heidenen en door de zwakheid en den moedwil van verschillende landvoogden.

Onder de regeering van PROBUS (276—282) werd een groote processie die door de velden trok om den zegen des hemels over de vruchten der aarde af te smeeken, door Romeinsche soldaten overvallen. Velen

werden op de plaats zelve vermoord. Zeven duizend werden er gevangen genomen en slechts tegen betaling van een hoog losgeld vrijgelaten.

Henri van Hofstede.

Godsdienst en Wetenschap.

De jonge R. K. Universiteit te Nijmegen herdacht de vorige maand met zeer veel luister haar tienjarig bestaan.

Deze plechtigheid werden o. a. bijgewoond door twee katholieke Ministers en door den Heer Marchant, Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen.

Als grootste merkwaardigheid stippen wij de redevoering aan door Minister Marchant in die feestvergadering gehouden. Men vergete daarbij niet, dat de Heer Marchant te voren gedurende 33 jaar als *vrijzinnig democraat* en in de latere jaren als hoofd en leider dier partij, zitting had in de 2de Kamer.

Men zal zich herinneren, dat 10 jaar geleden de stichting der Katholieke Universiteit *buiten* het katholieke kamp tamelijk koel en met weinig geestdrift begroet werd. Uit de woorden van dezen vrijzinnigen Minister blijkt wel, welk een kentering der idéés er in dien tusschentijd heeft plaats gehad en hoe de katholieke Universiteit te Nijmegen ook als streng wetenschappelijk instituut haar bestaansrecht ten volle bewezen heeft.

Ziehier de *letterlijke tekst* van de rede van Minister Marchant bij deze gelegenheid uitgesproken:

Minister Marchant sprak als volgt:

De Regeering heeft het op prijs gesteld, bij het vieren van het tweede lustrum Uwer Universiteit blijk te geven van hare belangstelling, omdat deze viering van groote beteekenis is zoo voor onderwijs als wetenschap.

De vestiging dezer universiteit was, hier in Nederland, niet zoo eenvoudig.

De officieele wetenschap had, onbewust, een eigen cachet gekregen. Onbewust, want zij meende, *zonder* cachet te leven. Zij meende, als de wetenschap-zonder-meer, andere inzichten dan de hare, van het terrein der wetenschap te kunnen uitsluiten. Zij was verwend. En verwende lieden, verwend door monopolie, of door applaus, of door wat ook — wij zien het thans dagelijks om ons heen — kunnen gemakkelijk het spoor bijster worden.

Zoo ontstond de scherp gescheiden tweevoudigheid, de anithese, van wetenschap en godsdienst. En als er hier van eedineeren sprake was, dan kon nimmer aan den godsdienst de wetenschap zijn gesubordineerd, veeleer omgekeerd. Wie het anders voorstelden, konden voor ware mannen van wetenschap niet tellen.

De wetenschap in het universitair onderwijs gediend, zou boven geloofsverdeeldheid zijn verheven. Zij zou, in den waren zin des woords, neutraal zijn.

Neutraliteit is op elk gebied, geestelijk, sociaal, politiek, militair, een negatief begrip. Toch wordt het woord wel eens gebruikt, daar ook een positief element in het begrip verscholen ligt.

Er zijn er bij voorbeeld, die het terrein van den godsdienst en dat van de wetenschap beschouwen als twee beperkte gebieden. Het terrein van den godsdienst wordt in die beschouwing kleiner door elke vooruitgang van de wetenschap; elke winst van de wetenschap wordt betaald ten koste van den godsdienst. Het is als een globe, waarop de Poolstreken wit zijn aangegeven. Telkens wanneer een ontdekkingsreiziger verder komt en een nieuw stuk in kaart brengt, wordt het op de globe bijgekleurd en bijgeteekend en verdwijnt er weer een stukje wit; totdat de globe geheel gekleurd en beteekend zal zijn.

Dat zal zijn de triomf van de wetenschap over den godsdienst, van het gekende over het gekende. Door volmaking van den dienst is de godsdienst overbodig geworden. Het is niet meer: deels weten en deels gelooven: het is uitsluitend weten.

Het is duidelijk, dat het juist andersom is: elke nieuwe ontdekking van de wetenschap elke nieuwe openbaring van wetmatigheid, elke verscherping van het menschelijk verstand, moet het ondoorgrondelijke wonder van Gods schepping hooger verheffen, en straffer dwingen tot geloof en onderwerping aan Zijn gezag.

De wetenschap, ook, ja vooral de universitaire wetenschap, is, als alle menschenwerk, aan den godsdienst gesubordineerd; de godsdienst ondervindt van de wetenschap geenerlei concurrentie, de godsdienst beperkt evenmin het terrein of de vrijheid van de wetenschap als omgekeerd de wetenschap dat van den godsdienst. Dat het wel eens anders is begrepen, moet zijn voortgevloeid uit den waan, dat de godsdienst zijn terrein met prikkeldraad omgaf, teneinde usurpatie van de wetenschap te weren; dat men de wetenschap vleugellam zou maken om haar te verhinderen, tot de hoogte van den godsdienst te stijgen.

Misschien is aan het misverstand niet vreemd geweest, dat de grens tusschen de wetenschap der wijsbegeerte en den godsdienst niet altijd scherp is getrokken, waardoor men kon verdwalen.

Het feit, dat bij U Roomsch-Katholieken, de geloovigen elkander hebben gevonden in de algemeene universeele Kerk, die het geloof in zijn wezen heeft geconstrueerd en daaraan vasten vorm heeft gegeven, bracht vanzelf hen, die in dit verband samenleven, tot een eigen leven in elk deel der geestelijke gemeenschap.

Geen band bindt vaster dan die van het gemeenschappelijke geloof en van de gemeenschappelijk kerk. Uit het godsdienstig samenleven is in den loop der eeuwen opgebloeid een Roomsche wetenschap, een roomsche kunst. Niemand kan haar eigen bestaan ontkennen. Wij vatten dat alles tegenwoordig samen in het woord cultuur.

Deze tien jaren hebben gedaan wat vorige tientallen jaren niet vermochten: zij hebben de erkenning van het bestaansrecht eener R. K. Universiteit afgedwongen metterdaad. Zij is een onmisbaar deel geworden van het nationaal wetenschappelijk geheel.

Aanschouwelijk is bewezen, dat ook een R. K. Universiteit aan de hoogste eischen van de wetenschap kan voldoen. Het verschieden van de mannen, die hier de wetenschap hebben gediend, verwekte rouw in geheel de wetenschappelijke wereld.

Het voltrekken van dit proces is ook voor de Regeering een reden tot groote voldoening. Van een belangrijk deel van ons volk is het eigen wetenschappelijk leven ontdekt. Daarin ligt een stuk volksbeschaving, waarvan de erkenning vreugde verwekt. Het is daarom van heeler harte, dat de Regeering U met dit luisterrijke lustrum gelukwenscht.

Moge Uwe Universiteit zich steeds meer een onmisbaar element toonen in de Nederlandsche wetenschap!

Zooals licht te begrijpen valt, werd deze merkwaardig rede van den Minister met een donderend applaus beantwoord. In zijn dankwoord verklaarde de Rector-Magnificus, Prof. Mr. van der Heijden, dat zij verdiende te worden gegrift in de wanden onzer universitaire aula, omdat ze geheel onzen geest weergeven.

Bezoek van den Peruaansche destroyer, „Teniente Rodriguez"

Van het Peruaansch Consulaat alhier ontvingen wij volgende bijzonderheden over het bezoek van den Peruaanschen torpedojager „Teniente Rodriguez": waarvoor onzen hartelijken dank.

Zondagmorgen lag de destroyer voor de haven. Rond 10 uur begon hij saluutschoten te lossen, die beantwoord werden door het Waterfort. Deze oorlogsbodem meet 460 ton, en is bemand met 72 koppen. De commandant is Alberto Arnillas A. De boot is tamelijk lang, ligt laag op 't water en heeft 4 schoorsteenen. Het eerste officieele bezoek is gebracht buiten de haven op zee door den wnd Consul Generaal van Peru, den Heer Elias M. Curiel, vergezeld van den adjudant, Luitenant Damsté. Daarna is de boot iets over elven binnengevaren en is gaan ankeren in het Schottegat, waar hij zich voorzag van Dieselolie en drikwater. Onmiddelijk kreeg Commandant Arntillas een officieel bezoek van een afgevaardigde van den Commandant van onzen „J. M. van Nassau" die zich juist in het Schottegat bevond. De gebruikelijke groeten werden gewisseld, waarna de afgevaardigde weer vertrok. In den morgen van Maandag moest de Maurits vertrekken, zoodat de Commandant van de „Teniente Rodriguez" geen tijd heeft gehad een tegenbezoek af te leggen, wat hem heel veel gespeten heeft: Zoo is hem de kans ontgaan onze nieuwe upper-moderne flottielle-vaartuig te bezichtigen. In den zelfden morgen is de Commandant vergezeld door den wnd. Consul Generaal van Peru zijne officieele opwachting gaan maken bij den wnd. Gouverneur op het Paleis.

Daarna heeft de Gouverneur den Commandant vergezeld op een antetoertje door het eiland. De indruk die ons eiland op Commandant Arnillas gemaakt heeft was zeer gunstig, alleen had hij één opmerking nl. dat op 't oogenblik de hitte wel 'n beetje te veel was! Na vieren bevond de Commandant zich weer aanboord, waarna de „Teniente Rodriguez" rond 5 uur vertrokken is naar Trinidad, waar zij orders gaat afwachten. De destroyer was van Callao gekomen, via Balboa. Wij wenschen Commandant, Staf en bemanning een goede reis op hun verdere tochten.

BERICHTEN.

Een wonder van de kweekkunst.

Het fraaie, Duitsche stadje Sangerhausen heeft den grootsten rozentuin der wereld. Niet minder dan 400.000 schitterende rozen bloeien hier in deze enorm uitgestrekten tuin. Dit jaar heeft Sangerhausen een zéér bijzondere attractie.

De eerste zwarte roos ter wereld, gekweekt door een rozenvriend, Krause genaamd en afkomstig uit Hasloh in Holstein. Honderden rozenliefhebbers hebben reeds getracht een zwarte roos te verkrijgen. Men heeft blauwe en zelfs groene rozen gekweekt, maar de benoodigde kruising voor een zwarte roos bleef een raadsel. Door twee zeldzame rozensoorten op elkaar te enten, ... is ... toch de veelgezochte bloem, den naam „Nigrette" heeft ontvangen. De roos is prachtig fluweelzacht en vertegenwoordigt natuurlijk een bullengewone waarde.

SS. Baralt en zijn Kapitein.

In „The Bulletin" van St. Thomas V. I. treffen we volgend sympathiek stukje aan onder bovengenoemden titel.

„De „Baralt" bezoekt nu regelmatig ons eiland; hij heeft de „Atlas" vervangen, waarmede de K. N. S. M. haar Antillen passagier-mail en cargo-dienst begonnen was.

Op uitnoodiging van den zeer actieven localen agent der Compagnie, den Heer Emile Benne, hadden wij het genoegen onlangs een bezoek te brengen ajb van den „Baralt" en wij waren blijde verrast over de zeer goede accomodatie van het schip.

De kajuiten zijn frisch en volledig toegerust, terwijl een prima keukenchef de culinaire verlangens der passagiers volledig bevredigd.

Het schip staat onder commando van den Kapitein Mulder, een betrekkelijk jonge man nog, die, naar we gehoord hebben van diegenen die met hem reisden, altijd even goed zorgt voor de veiligheid, comfort en vermaak van de passagiers: hij legt het er speciaal op toe, de passagiers gelukkig te maken en zich thuis te doen gevoelen.

Voor eeuwen her zijn de Hollanders bekend als een zeevarend volk, zelfs van voor de komst der stoomschepen, daar ze vooraan stonden in scheepsbouw: Hunne Heldendaden in den kolonialen tijd vullen de bladzijden der geschiedenis, zoo groot was de martiale geest van den Hollander, dat zelfs England's Alleen-heerschappij op zee, door een Tromp en een De Ruyter werden betwist.

Maar later legde Holland zich toe op rustiger bezigheden nl. op de ontwikkeling van hare koloniën en van haar handels en industrie-ondernemingen en met zulk een succes dat vandaag, terwijl over de geheele wereld de Staatslieden overwerkt en ongerust zijn over de finantieële inzinking, Nederland, rustig geniet van de vruchten van zijn arbeid, en de waarde van zijn geld op goud-basis de hoogsts is in de wereld. Een van de opvallende feiten die in Holland's hedendaagsche leven, zijn de verschillende Stoomvaart-lijnen die zijn vlag uitdragen over geheel de wereld, concurreerend met de grootere landen. De bemanning der Hollandsche schepen is zeer goed getraind in haar vak; discipline met daarbij hoffelijkheid tegenover de passagiers, zijn voorname factoren voor de succes volle gang van deze lijn. We vertrouwen dat St. Thomas nog lang moge genieten van de bezoeken van den „Baralt" met zijn sympathieke kapitein en officieren.

St. Thomascollege.

Zooals misschien reeds bekend is, zijn er dit jaar op het St. Thomascollege geen eindexamens afgenomen, om de eenvoudige reden, dat begin 1934 het College wordt uitgebreid met de 10e klas. Daardoor zal de leerstof uitgebreid worden; er zal dieper op worden ingegaan, zoodat de leerlingen dan ook beter zullen uitgerust zijn voor het leven.

De strijd voor het leven is tegenwoordig hard en onbarmhartig, hoe beter dus de kinderen daartoe uitgerust zijn, hoe beter.

Dit moeten de ouders wel begrijpen. Voorzeker het zal voor hen een heele opoffering zijn hun jongens nog een jaar langer school te laten gaan, maar het is in het belang van de kinderen en ook van de ouders later. Verdere inlichtingen kan men altijd krijgen bij den Directeur van 't College den Z. Eerw. Fr. M. Carolus. Dit besluit van den College-raad is zeker van groot gewicht en wij hopen en wij vertrouwen dat het te zijner tijd overvloedige vruchten zal mogen dragen tot welzijn van de leerlingen en ouders en tot groote voldoening der Leeraren.

Indisch Leger

Dr. H. J. A. van Lienden naar Curaçao.

De officier van gezondheid 1e klasse van het Nederlandsch-Indische Leger dr. H. J. A. van Lienden is met ingang van 4 November 1933 tijdelijk ... heven van zijn indeeling bij de Kol. Reserve en wordt voor den tijd van ten hoogste 5 jaren gedetacheerd bij de troepen op Curaçao, onder bepaling dat hij gedurende deze detacheering „voor herinnering" bij de troepen op Curaçao zal worden gevoerd, ten einde door den Gouverneur van Curaçao te worden belast met de betrekking van Gouvernements Geneeskundige (psychiater).

Eerste Lustrum van „Trekvogels"

j.l. Zaterdag werden door de Politie Sportvereeniging „Trekvogels" ter gelegenheid van het 5 jarig bestaan der vereeniging, onderlinge athletiek wedstrijden op het Ri gehouden. O.a. was een vijfkamp georganiseerd waar aan vele leden deelnamen. Van den vijfkamp werd 1e prijswinnaar Brig. der Mil. Ptr. R. Sturre, die daarmede tevens voorgoed beslag legde op een zilveren wisselbeker, 2× achter elkaar door hem gewonnen.

Na afloop van de wedrijden werden de prijzen (er was een groot aantal beschikbaar) in Hotel Americano met een toepasselijk woord uitgereikt door den Commandant der Militaire Politietroepen.

Den deelnemers, leden en jury werd daarna een diner aangeboden, dat mede door de goede zorgen van „Americano" een zeer geanimeerd verloop had. Door de Sergeanten-Majoor Wagemaker en Jonckers werden woorden van dank gebracht aan de organisatoren van de wedstrijden, in 't bijzonder aan den Voorzitter der vereeniging, den Heer Rietkerk, die zich ook op ander vereenigingsgebied, o. a. als leider van Kinderoperettes van de Vereeniging „Onderlinggenoegen" zoo verdienstelijk maakt.

Onze gelukwenschen aan de winnaars en een Hoezee! voor „Trekvogels."

SS. Columbus.

Naar het agentschap Eduards Henriquez & Co ons bericht is de voorgenomen reis van het SS. Columbus met toeristen van New-York uit naar Curaçao, waar het 11 December moest aankomen, ingetrokken.

Plezierreis naar Caracas.

Wij vestigen de aandacht van onze lezers op een advertentie in dit blad, waar gesproken wordt over de plezierreis van hieruit naar Caracas, bij gelegenheid van de schitterende Jubileum-feesten welke zullen gehouden worden in Venezuela's mooie hoofdstad. Tegelijkertijd is er gelegenheid om de wedrennen voor den Grooten Nationalen prijs van Venezuela bij te wonen.

Welkom.

Donderdag is met het M.S. Cordillera der Duitsche lijn van zijn vacantiereis teruggekomen de Heer Schroeder, Inspecteur van het Onderwijs.

Empress of Britan.

Dit is het grootste schip, dat volgens een ons toegezonden bericht van het Havendepartement, Curaçao ooit heeft bezocht. 28 Dec. a.s. zal het Caracasbaai binnenvallen. Het is het vlaggeschip van de Canadian Pacific Steamship Ltd. gebouwd in 1931. Het is groot 42.348 Bruto Reg ton, lang 750 voet, breed 97,8: het is een schitterend nieuw modern schip.

Proficiat.

Met genoegen hebben wij vernomen dat de Chef van de „Ford Service Station" alhier de Heer Mauricio E. de Jongh, zijn diploma als „Electrical and Mecanical Automotive Expert" behaald heeft in de cursus per correspondentie van het „Motor Institute of America" te Chicago.

Verkiezingen Kamer van Koophandel.

Deze verkiezingen hebben Dinsdag morgen plaats gegrepen; zijn herkozen de Heeren F. W. P. Winkel, Elias Curiel en H. J. Cohen Henriquez. Er moet herstemming plaats grijpen tusschen de Heeren Manrique en F. W. Mensing: deze laatste had de meeste stemmen, doch niet de vereischten meerderheid.

SS. Mauretania.

Gisterenmorgen kwam het SS. Mauretania met 400 passagiers aan boord Caracasbaai binnen, van La Guaira uit.

La Fama en Cremas.

De ... de Heer L. Camarena, heeft weer iets nieuws en aantrekkelijks uitgevonden om zijne cliënten te trekken. Zie de bijzonderheden over de prijzen in de advertentie in dit blad.

Nog steeds de Chili-Peru combinatie.

Onze bovengenoemde vrienden, die hier zoo vriendelijk waren ons te slaan met 7—0, hebben te Praag verloren tegen de Czechen met 2—1 en ook en Munchen tegen de Beieren met 2—1. Men is echter vol lof over de verrichtingen der Zuid Amerikanen.

Arubiaansch bezoek aan Curacao.

In de „Brisa di Aruba" lezen wij dat wij met de Kerstdagen (van 23 — 26 Dec.) bezoek zullen krijgen van on Arubiaansche vrienden, die als toeristen over zullen komen met de „Trujillo. Welkom.

Kerstnummer.

Naar we vernemen zal „La Union" rond Kerstmis een speciaal Kerstnummer in tijdschriftformaat uitgeven in het Papiamentsch. Dit nieuw katholiek initiatief prijzen wij ten zeerste. Het bewijst weer eens voor den zooveelsten maal dat de Katholieke Volksbond de nooden van ons volk begrijpt.

Ontvangen.

In dank ontvangen van de firma Ellis & Dania eenige kalenders van de bekende en heerlijke Limonadesiroop „Saska".

Van den Heer Dario Cardoze, verschillende mooie reclame-artikelen van zijn bekende autobanden en autobenoodigdheden, waarvoor onze hartelijke dank.

Kerkelijk nieuws.

We lezen in „La Union" 23 Dec. zal Pastoor B. Hart tijdelijk naar St. Eustatius vertrekken om Pastoor de Groen gelegenheid te geven, eenige weken naar Curaçao te komen, daarna zal hij naar St. Barthelemy vertrekken om de Z. Eerw. Pastoor l. de Bruyn op te volgen die naar Curaçao zal vertrekken om den Eerw. Pater R. Dellaert te vervangen wanneer deze naar Holland zal vertrekken op vacantie.

Vergadering Volksbond.

Gisteren avond heeft de afdeeling Pietermaai van de Volksbond eene vergadering gehouden. De Geest. Adviseur heeft gesproken over „Nos trabao i nos decepcion".

Tevens hadden de reglementaire verkiezingen plaats.

San Cristobal in den Kolonlale Raad. Een rechtzetting.

In zijn antwoord ad 1 aan Dr. W. Ch. de la Try Ellis, heeft R.D. in plaats van de „Algemeene Verordening I. V. en D 1908" (P. B. 108) aan te halen, de „Slacht- en keuringsverordening 1933" (P. B. 109), aangehaald. Iemand die deze twee publicatie-bladen bekijkt zal heel gauw merken hoe deze vergissing gebeurd is: van opzet is hier geen sprake. Het Gouvernement heeft dus wel degelijk het amendement van den Heer Maduro overgenomen: het invoerrecht op schapen en geiten is dus f. 0.50.

Door deze rechtzetting vervalt niet het gezegde, in ad. 1:

Iedereen weet immers hoe de machtsverhouding is tusschen Bestuur en Raad, want daar ging het om. De laatste jaren hebben ons dat wel geleerd.

Regenval.

Gedurende de maand November gaf de regenmeter vaan het St. Thomas College een regenval aan van 268.4 m.M.

Een bijzondere lichtreclame.

Op den Eiffeltoren in Parijs bevindt zich sedert eenige jaren de grootste lichtreclame van de wereld. Naast deze lichtreclame voor een bekend automerk. die op den Eiffeltoren is aangebracht, en die als grootste lichtreclame (200 m. hoog) reeds op grooten afstand de aandacht van alle bezoekers van Parijs trekt, is thans een verlichte klok op dit bouwwerk aangebracht, met een diameter van 20 m. ook op dit gebied het record slaat. Deze klok is alleen des avonds zichtbaar, want zij heeft geen bewegende wijzers. Bij elke minuut behoort een rij van lampen. Een schakelaar, die door een synchroonklok wordt aangedreven, schakelt iedere minuut de volgende rij lampen in, waardoor de indruk van een minuut verspringende wijzer wordt gewekt.

Deze geheel electrische klok werkt met de nauwkeurigheid, die typisch is voor alle synchroonklokken. De afwijkingen bedragen ten hoogste 2 seconde per dag. De klok is een schenking van André Citroën, die in samenwerking met den onlangs gestorven lichtkunstenaar Jacopozzi reeds zeer veel heeft gedaan om Parijs opnieuw tot „ville lumière" te maken.

De gloeilampen in dienst van de insectenbestrijding.

Een nieuwe toepassing van electrische gloeilampen is in England met goed resultaat beproefd. Een gloeilamp wordt omgeven met een net van metaaldraad met enge mazen, dat doorloopen wordt door een stroom van 15 mA bij 4000 Volt. De insecten, aangelokt door het licht van de lamp, vliegen tegen het net en worden geelectrocuteerd. Deze insectenvallen worden opgehangen in boomgaarden en in broeikassen. Uit de proeven is gebleken, dat in boomgaarden, waar deze vallen werden toegepast, slechts 8 tot 10% van het fruit door insecten was bedorven tegenover 24 tot 28% van het fruit in boomgaarden, waar de vallen ontbraken. Ook in woonhuizen, in het bijzonder op waranda's en terrassen, is met succes van deze apparaten gebruik gemaakt.

Curacaosche hebbedingetjes.

Het hoofdartikel van de „Amigoe di Curaçao" „Bijgeloof", werpt licht op wat er in onze Kolonie kan gebeuren.

Er zijn er nog in de 20ste eeuw menschen zijn die nog in zulke dingen die men Witchcraft, brua of Voodoo noemt gelooven!!

Menschen die deze praktijken uitoefenen vindt men vrijwel door geheel West-Indië en meest in Engelsch en Fransch sprekende eilanden.

Bijna geen eiland is er van vrij.

Op Haiti, is het zóó sterk dat het tot een, wel is waar niet officieel erkende, doch een bekende cult is uitgegroeid.

Volgens bekende schrijvers waren de beste ingezetenen lid van de Voodoo cult. Zelfs Presidenten en Keizers van Haiti waren er niet vrij van. Gedurende den opstand in Haiti 1918—1920 tegen de Amerikaansche bezettingstroepen, waren de Voodoo priesters actief in het helpen der revolutionairen.

Antone Simone, President van Haiti in 1910 was een vurige geloover in Voodoo-bijgeloof.

De „*behandeling*" op Curaçao gegeven door P. komt veel, zeer veel overeen met de handelingen van de Papalois, de mannelijke en de Mamalois, de vrouwelijke priesters van de Voodoo.

Een Fransch schrijver Eugène Aubin, die jaren in Haiti woonde, schrijft over Voodoo het volgende:

De lois, geesten, heilige en mystieke machten, welke de machten van de natuur vertegenwoordigen namen hun origineele namen van oude koningen en goden van Afrika, ook van plaatsnamen van Afrikaansche dorpen en kralen.

De titels zooals; Papa, Maitle, Maman, Baron en dikwijls Monsieur worden bij de oude namen zooals Legba, Dambulla, Agoue enz. bijgevoegd.

Op 9 Mei 1920, sneuvelde Generaal Benoit Batraville, die commandant was van de Caco-revolutie op Haiti, in een schermutseling tusschen de Caco's en de Amerikaansche mariniers.

Deze leider was nooit een volgeling geweest van de Voodoo, zoo ver als bekend was hij een zeer vroom katholiek.

Doch een boekje met geheime formulieren is op hem gevonden, geschreven in Patois.

Het hield in ongeveer 30 verschillende formulieren tegen ziekten, tegen ongelukkige liefde, om handvechten te bevorderen, om een slecht paard goed te maken, e. a.

Hier zijn enkele voorbeelden, waaruit men duidelijk de overeenkomst van de handelingen van Mijnheer P. kan zien.

Om het succes van een nieuwe onderneming te bevestigen.

Op den dag dat men de nieuwe zaak wenscht te openen ga naar het kerkhof en bij het groote kruis, steekt een kaars op, welke van het vet van ezelinnenmelk gemaakt is.

Dan aan den voet van het kruis plaatst men een nieuwen aarden pot met één en twintig centimes, verder neemt men wat wijn en brood welke men naar de vier windstreken uitgooit.

De één en twintig centimes moeten beschouwd worden als een aalmoes aan de geesten. Nu maakt men ditgebed: „Baptiso, Crucius (dan wordt je eigen naam drie maal) "Dat ik zegevierend zaken zal doen (naam van de zaken) ik beloof, groote heilige, U trouw te dienen en offer Christus bloed en lichaam in pand, Amen.

Om den dooden op te roepen.

Ga naar het kerkhof op Vrijdag middernacht, waar geschoten is.

Ga naar een mans graf, neem een kaars mede, een blad van de wilde acacia en een geladen geweer

Bij aankomst maak het volgende verzoek:

„Exurgent mortui et ad me venient" (Ik verlang van U doode dat U tot mij komt).

Na dit gezegde zal u een stormachtig geluid hooren.

Wees niet bang en schiet een schot af. Dan zal de doode verschijnen. Loop dan niet weg, maar maak drie passen rugwaarts zeggende deze woorden: „Ik besprenkel U met wierook en reukwaters, zooals Astaroth's tomb. (Drie keer herhalen).

Om een ziek oog te genezen.

Doodt een zwarte kip, die eenigszin gevlekt is.

Neem de lever en zet het in een weinig water, hetgeen men in de zon zet voor drie dagen. De flesch moet altijd geplaatst worden naar het Oosten. Dan zegt men de volgende woorden:

„In naam van Toby, reiziger, ik verzoek U mij te verlichten door uw krachtige leiding, zooals Toby zijn gezondheidgenezende kruiden naar zijn Vader bracht.

„Tobby, Tobby Annot. Amen."

(verondersteld wordt, dat het oog met die concoctie gewasschen wordt)

Dat zijn maar enkele voorbeelden van een bijgeloof die zelfs een Generaal in zijn zak had.

W. B. Seabrook, in zijn boek; „The Magic Island", vertelt dat hij in een dorp kwam (op Haiti) en een neef van het Hoofd van dit dorp vondt met een ontwricht schouderblad. De man zijn arm was gebonden met een houten kruis en om zijn hals hing een ouganda-zakje (amulet) van zwart vettig goed, de grootte van een gannzen ei en gevuld met *merde-diable* (hun naam voor assafoetida) gedroogde varkensbloombladeren en slangenbeentjes.

Het was een prachtig, zwaarriekende *ouanga*, maar het werkte niet. Wilson en Parsons, Seabrooks medereizigers onderzochten die arme kerel en zeiden: „Papa, we zullen je schouder weer op z'n plaats brengen maar het zal je pijn doen en je zal schreeuwen."

Ze hebben den schouder rechtgezet, in enkele minuten met toevoeging van een spuitje morphine, hetgeen volgens hen beter was dan tien ouanga's.

Het verbod van voodoo in Haiti is gevat in artikel 409 van de Criminal Code (Code penal).

„Alle makers van *ouanga's*, *caprelates*, *voodoo*, *dompedres*, *macandals* (zakjes, pakjes, talisman, Voodoo-artikelen voor welke in Holland geen namen zijn) zullen gestraft worden van drie tot zes maanden gevangenisstraf en bij herhaling een gevangenisstraf van zes maanden tot twee jaren door de Crimineele Rechtbank. Zulke straffen zullen niet beletten voor bijkomende, voor meer serieuse misdaden, gedaan in connectie daarmede zwaardere straffen toe te passen.

„Alle dansen en andere praktijken van welke soort dan ook welke ten doel hebben om geesten op te wekken en bijgeloof te bevorderen zullen gestraft worden met dezelfde straffen."

St. Martyn, St. Eustatius, hebben ook hadden hun „witchcrafts."

Suriname, „Wisie-Wisie", en Curaçao „Brua's".

Geen mensch kent hen maar een ieder weet het.

Gelukkig is het geval van P. niet onbekend gebleven en hoop ik dat zulks een les mag zijn voor de bijgeloovigen.

Mac.

INGEZONDEN.

LAAT U NOOIT ONTMOEDIGEN !!

Republiek heeft Zondag jl. de wedstrijd verloren, waardoor zij zich van het kampioenschap 1933 buitengesloten ziet.

Ongetwijfeld heeft deze vereeniging een schitterende zegetocht gehouden in de competitie. Zij heeft een plaats ingenomen op de competitielijst die lang niet de laatste is. Hoe groot de vreugde voor de Republikeinen zijn zou, wanneer zij het kampioenschap hadden behaald, zou niet te beschrijven zijn. Maar nu het niet heeft gekund, zullen zij de hand moeten samenspannen om het komend seizoen een eereplaats te veroveren. Doch wat gebeurt er? Van bevoegde zijde heb ik vernomen dat de leden de club willen ontbinden! Hoe moeilijk kan ik mij dat voorstellen! Een zóó jonge vereeniging die de eerste plaats niet heeft kunnen veroveren is zóó teleurgesteld?! Wat moeten dan de vele oude clubs niet doen die jaar in jaar uit spelen zonder zelf zulk een mooie plaats te kunnen bereiken als jullie reeds in het tweede jaar van uw intrede in de eerste klasse! Foei Republikeinen, niet zoo terneergeslagen!

Hebt u wel nagedacht over den stap die u doen wilt? Hebt u overwogen de lafheid van hetgeen u *wilde* doen? Ik zeg *wilde*, want u doet 't immers niet meer, niet waar? Wat zegt U? De buitenstaanders zeggen dit en dat? Laat ze maar praten; 't is toch uw en niet hun club? Komaan, Jongens, weest verstandig, bouwt uwe club op. werkt mede met uw bestuursleden en laat u nooit ontmoedigen! 't Zal mij spijten als er een club van de C. V. B. op die manier verloren moet gaan. Vooruit Republiek!!!

Weg met alle zwaarmoedigheid, weest eendrachtig en verdraagzaam onder elkaar dát is de opbouw en het bestaan van uw club,, beschaam uw bestuur en vooral uw president die zooveel voor u doet, niet.

Dus u zult een goede raad opvolgen nietwaar? In de hoop dat u tot inkeer zijt gekomen en mij dit stuk niet ten kwade duidt aangezien ik zoover in uw zaken gedrongen ben, teeken ik na u een hartelijk „Eendracht leidt tot overwinning te hebben toegeroepen.

Faverey.

Boekbespreking.

„Ik ga trouwen"

Door Raoul Plus. S. J.

Wat 'n prachtige legende, dat verhaal van dien man die niet zonder en ook niet met 'n vrouw kon leven. 't Was maar 'n legende, ziet u, 'n flauw verhaaltje, dat niet echt is gebeurd. Maar [illegible] diepmenschelijke grond van waarheid. Hoeveel jonge mannen hebben in geëxalteerde oogenblikken niet de sentimenteele eed gezworen, dat ze zonder „haar" niet leven kunnen? En bewijzen praktisch de meeste van die ijdele zweerders niet, dat ze met „haar" evenmin kunnen leven.

Je kuntgeen politieagent worden of je moet er voor gestudeerd en examens afgelegd hebben. Maar de huwelijksstaat? O, maar, dat weten we immers allemaal wel!

O ja!? Dacht u dat? Dan bent u er zeker nooit bij geweest als 'n pastoor iemand uitvroeg over de elementaire huwelijksplichten. De domheid en lamlendigheid en onverschilligheid, die daarbij door verloofden als regel wordt aan den dag gelegd, is diep, diep treurig.

Wees nu eens 'n keer niet eigenwijs, smoorlijk verliefde jongeling en dito jongedochter en luister nu ten minste eens 'n enkele keer naar 'n pastoor: koop dit zeer leerzame, kleine boekje. Het is „een openhartige en zakelijke uiteenzetting door een menschkundig en fijnvoelend priester met breeden en onbekrompen blik."

Prijs f. 0,90. Te bekomen bij de boekhandel St. Augustinus, St. Thomas College.

M. L.

RADIONIEUWS.

K. R. O. uitzending via den Phohi-zender

Op Zondag, 3 December 1933 van 15.00 — 16.00 uur A. T. op golflengte 25.57 M.

1. Pauschmarsch
2. Ouverture van de operrette „Die Fledermaus" J. Strauss door het K. R. O. Orkest o.l.v. Marinus van 't woud.
3. Wat in Nederland verscheen door Anton van Duinkerken.
4. Twee Spaansche dansen M. de Falla door het K. R. O. Orkest o. l. v. Marinus van 't Woud.
5. De wereld in vogelvlucht door Paul de Waart
6. Van en voor de Missiepost
7. Aan U, o Koning der Eeuwen.

K. R. O. uitzending via den Phohi zender

Op Zaterdag, 9 December 1933 van 15.00 — 16.00 uur A. T. op golflengte 25.57 M.

1. Pausmarsch
2. De wereld in vogelvlucht door Paul de Waart
3. Gramofoonmuziek
4. Medische causerie
5. Gramofoonmuziek
6. Van en voor de Missiepost
7. Wilhelmus.

Brigadier Vinck ✠.

Heden nacht overleed Brigadier Vinck. De begrafenis heeft plaats gegrepen, Vrijdag middag. Wij betuigen onze deelneming aan de familie van den overledene en aan het corps.

Moord.

Vrijdagnacht is een moord gebeurd in de Kerkstraat in de Punda. Het slachtoffer — een Chinees van een der booten — is blijkbaar met een flesch doodgeslagen. De dader is nog onbekend.

Het Hoofdagentschap van

de K. N. S M. bericht hierbij dat het S. S. *Costarica* aanstaanden Zondag 5 uur n.m. te Curaçao zal aankomen en Maandag aanstaande des namiddags of des avonds zal vertrekken naar Sta. Martha, etc. etc.

Aankomst en Vertrek der schepen in de week van 26 Nov. — 2 Dec. 1933.

S. S.	Aank.	van	Vertr.	naar
Vestvangen	3	Paramaribo	3	New-Orleans
Flandre	3	Cristobal	3	Le Havre
Tachira	3	New-York	3	Maracaibo
Carabobo	3	Maracaibo	3	New-York
El Libertador	3	Maracaibo-Aruba	4	Aruba-Maracaibo
Costa Rica	4	Amsterdam	4	P. Limon
Davisian	4	Cristobal	5	Liverpool
Baralt	5	St. Kitts, St. Eust. Saba, St. Martin & Bonaire	—	Curaçao
Trujillo	5	La Guaira	5	Aruba-Maracaibo
Tactician	5	Londen	6	Cristobal
Tamaroa	5	New-Zealand-Cristobal	6	Southampton-Londen
Medea	6	New-York	6	Aruba-Maracaibo
Atlas	6	Haitiaansche havens	—	Curaçao
Midas	6	Havens v. P. Rico & Dominika	—	Curaçao
Dalvangen	6	New-Orleans	6	Paramaribo
Venezuela	7	P. Limon	7	Amsterdam
President Gomez	7	Cartagena	7	Hamburg
H. C. Horn	7	Hamburg	7	Cartagena
El Libertador	7	Maracaibo-Aruba	7	Maracaibo
Midas	—	Curaçao	7-8	Havens v. P. Rico & Dominika.
Luna	8	Maracaibo	8	New-York
Baralt	9	Curaçao	9	Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius & St. Kitts
Atlas	—	Curacao	9	Kingston-Haven v. Haiti
Cuba	9	Le Havre	9	Cristobal
Trujillo	9	Maracaibo	10	La Guaira

Getrouwd

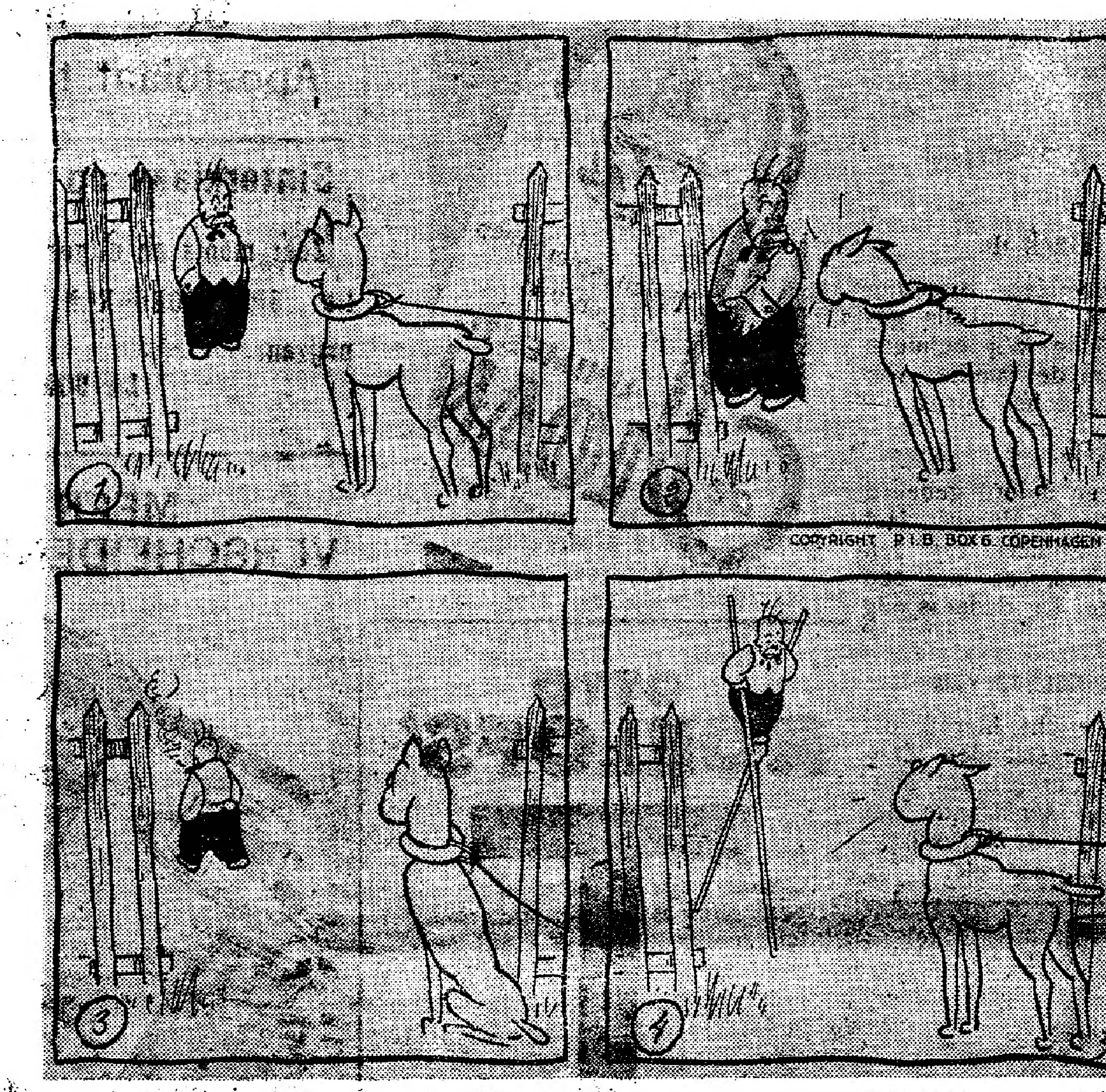
LOUIS CONSTANT HENRI MARIE BERGMAN

met

THOMASA SELSITA PELGRIM.

Curaçao, 29 Nov. 1933.

Saliña 73.

Adamson is slim.

Getrouwd

D. R. DE LA FUENTE

en

H. E. SIMONS

Bonaire / Paramaribo 27 Nov. 1933.

Receptie 9 Dec. 1933 n.m. 8 uur te Bonaire.

Bekendmaking.

Na een 18 jarige praktijk als Auto reparateur is den Heer Mauricio de Jongh den 6de October j.l. voor zijn eerste Theorie examen bij het Motor Instituut van Amerika schitterend geslaagd als Electrical and Mechanical Automotive Expert en is nu bezig verder te studeeren voor Automotive Engineering.

2—1

Bekendmaking.

De Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst maakt hierbij bekend dat er gedurende de eerste helft van de maand DECEMBER, elken Maandag en Woensdag tusschen 9 u. en 10 u. v.m., gelegenheid bestaat tot kostelooze inenting op het laboratorium van den Openbaren Gezondheidsdienst.

De Directeur voornoemd,

W. H. WINKEL.

2-1

SPORT-RUBRIEK.

Officieele Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

Wedstrijd — Uitslagen.

1ste klasse	Republiek — Trappers	: 1—2	
	Go Ahead — R. C. C.	(afgelast wegens onbespeelbaarheid v/h Asiento-terrein)	
Res. 1ste kl.	Transvaal 2 — Volharding 2	: 0—6	
Res. 2de kl.	D. N. S. 2 — Juliana 2	: 0—2	

Competitie-standen per 26-11-'33.

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gel.	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten
Jong Holland	8	5	2	1	20	8	12
Transvaal	8	6	0	2	18	11	12
Republiek	8	5	1	2	10	6	11
Trappers	8	5	1	2	16	10	11
Volharding	8	5	1	2	10	8	11
Asiento	8	2	2	4	11	12	6
Bismarck	8	2	1	5	8	17	5
Go Ahead	7	0	1	6	2	15	1
R. C. C.	7	0	1	6	7	15	—1
Res. 1ste klasse.							
R. C. C. 2	7	5	1	1	12	4	11
Republiek 2	7	4	2	1	10	5	10
Volharding 2	7	3	2	2	12	6	8
Jong Holland 2	7	3	2	2	7	4	8
Trappers 2	7	3	1	3	8	10	7
Bismarck 2	7	3	0	4	5	7	6
Asiento 2	7	2	0	5	8	9	4
Transvaal 2	7	1	0	6	3	19	2
Res. 2de klasse.							
D. D. V. O. 2	5	3	2	0	7	1	8
Juliana 2	5	3	0	2	7	5	6
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Schepenheuvel 2	5	2	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	5
De Ruiter 2	4	0	2	2	1	4	2
D. N. S. 2	4	1	0	3	1	6	0

OEFENDAGEN SEIZOEN 1934.

Aangesloten vereenigingen worden hierbij verzocht haar wenschen betreffende oefendagen op Mundo Nobo voor het komend seizoen schriftelijk kenbaar te maken aan den 1sten Secretaris, Oranjestraat 102, vóór of uiterlijk op den *15den December e. k.* Bij het vaststellen van het programma der oefendagen voor 1934, zal zooveel mogelijk met deze wenschen rekening worden gehouden.

N. B. *Verzuimt een vereeniging dit schriftelijk te doen, dan zal voor die vereeniging geen oefendag worden gereserveerd.*

OVERZICHT UITSLAGEN COMPETITIE-WEDSTRIJDEN 1STE KLASSE per 26—11—'33.

	ASIENTO	BISMARCK	GO AHEAD	JONG HOLLAND	R. C. C.	REPUBLIEK	TRANSVAAL	TRAPPERS	VOLHARDING
ASIENTO	•	5—1	0—0	0—3	2—2	0—1	1—3	3—1	0—1
BISMARCK	1—5	•	2—1	1—1	2—0	0—1	1—3	1—4	0—2
GO AHEAD	0—0	1—2	•	1—5		0—2	0—1	0—4	0—1
JONG HOLLAND	3—0	1—1	5—1	•	3—2	0—0	2—3	3—1	3—0
R. C. C.	2—2	0—2		2—3	•	1—2	0—2	0—1	2—3
REPUBLIEK	1—0	1—0	2—0	0—0	2—1	•	2—1	1—2	1—2
TRANSVAAL	3—1	3—1	4—0	3—2	2—0	1—2	•	1—5	1—0
TRAPPERS	1—3	4—1	1—0	1—3	1—0	2—1	5—1	•	1—1
VOLHARDING	1—0	2—0	1—0	0—3	3—2	2—1	0—1	1—1	•

Nog te spelen: Go Ahead — R. C. C.;
Beslissingswedstrijden: Jong-Holland — Transvaal
Transvaal — Jong-Holland

Overzicht Uitslagen Competitie-Wedstrijden Res. 1ste klasse, per 26-11-'33

	ASIENTO 2	BISMARCK 2	JONG HOLLAND 2	R. C. C. 2	REPUBLIEK 2	TRANSVAAL 2	TRAPPERS 2	VOLHARDING 2
ASIENTO 2	•	3—0	0—1	0—1	0—2	5—0	0—3	0—2
BISMARCK 2	0—3	•	0—1	1—0	0—1	2—0	2—1	0—1
JONG HOLLAND 2	1—0	1—0	•	1—1	0—2	4—0	0—1	0—0
R. C. C. 2	1—0	0—1	1—1	•	2—1	2—0	3—0	3—1
REPUBLIEK 2	2—0	1—0	2—0	1—2	•	2—1	1—1	1—1
TRANSVAAL 2	0—5	0—2	0—4	0—2	1—2	•	3—0	0—6
TRAPPERS 2	3—0	1—2	1—0	0—3	1—1	0—3	•	2—1
VOLHARDING 2	2—0	1—0	0—0	1—3	1—1	6—0	1—2	•

Overzicht Uitslagen Competitie-Wedstrijden Res. 2de klasse, per 26-11-'33.

	D. D. V. O. 2	D. N. S. 2	DE RUITER 2	HERCULES 2	JULIANA 2	SCHEPENHEUVEL 2
D. D. V. O. 2	•	2—0	1—1	0—0	3—0	1—0
D. N. S. 2	0—2	•		1—0	0—2	0—2
DE RUITER 2	1—1		•	0—1	0—2	0—0
HERCULES 2	0—0	0—1	1—0	•	2—3	4—1
JULIANA 2	0—3	2—0	2—0	3—2	•	0—1
[illegible]	[illegible]	2—0	0—0	1—4	1—0	•

Nog te spelen: De Ruiter 2 — D. N. S. 2;

WEDSTRIJD-PROGRAMMA.

Zondag 3 December.

MUNDO NOBO

1ste klasse

Jong-Holland — Transvaal

4.15 p.m.

Scheidsrechter: Franken
Grensrechters: Ramos
: Dijk

Res. 2de klasse

De Ruiter 2 — D. N. S. 2

3.— precies

Scheidsrechter: v. Heeswijk

Zondag 10 December

MUNDO NOBO

1ste klasse

Transvaal — Jong-Holland

4.15 p.m.

Scheidsrechter: Franken
Grensrechters: Jesurun
: v. Heeswijk

1ste kl.

Go Ahead — R. C. C.

3.— precies

Scheidsrechter: Beltram

VOORLOOPIG

Zondag 17 December.

MUNDO NOBO

4.15 p.m.

Prince-beker
Bismarck — Republiek
3 p.m.

REGLEMENT COMPETITIE-WEDSTRIJDEN

Art. 3.

Speeltijd en Rangorde

1. . . . .
2. . . . .
3. Komen bij gelijk aantal punten meer dan een vereeniging voor zekeren titel, promotie of degradatie in aanmerking, dan spelen deze vereenigingen een geheele competitie op een door het Bondsbestuur te bepalen terrein.
4. Bij gelijk aantal punten na afloop van de in het voorgaande lid genoemde competitie, wordt een halve beslissingscompetitie gespeeld. Blijft het aantal punten ook na afloop van deze halve competitie gelijk, dan beslist het doelgemiddelde van beide competities. Bij gelijk doelgemiddelde beslist het lot.
5. Bestaat een halve beslissingscompetitie uit één wedstrijd, dan zal, indien de stand na 60 minuten gelijk is, de wedstrijd als volgt worden verlengd:
   a. na het verstrijken van de 60 minuten, wordt geloot voor beginschop of doelkeuze.
   b. na 7½ minuut wordt van doel verwisseld.
   c. Is na het verstrijken van de tweede 7½ minuut nog niet gedoelpunt, dan beslist het doelgemiddelde van de geheele beslissingscompetitie en de beslissingswedstrijd.
   Bij gelijk doelgemiddelde beslist het lot.
6. . . . .

INSCHRIJVINGEN.

(werkende - leden)

Transvaal	— E. Tholel, Marchena 225	— 16-11-'33
	— A. van Lit, Penstraat 32	— idem
Go Ahead	— A. Beeldstroo, Waterfort	— 27-11-'33
Hercules	— A. Alvarez (adr. 2 . . . p.)	— 1?-11-'33
Trappers	— A. Confesor „	— 27-11-'33
	— E. C. Kibbelaer, Breedestr. 20	— idem

NAMEN EN ADRESSEN VAN BONDS-SCHEIDSRECHTERS.

G. Beltram	— Versailiesweg 45	— Trappers
B. Brand	— Het Hollandsch Handelshuis	— —
O. Corsica	— Witteweg 46	— R. C. C.
B. L. Dijk	— Hoekstraat	— S. D. O.
M. Dirkzwager	— Johan Fergusonstr. 12	— —
M. P. Eugenio	— Pietermaai 60-A	— Trappers
J. F. Franken	— Waterfort	— —
W. E. Fräser	— Hotel Britania	— —
J. V. Heeswijk	— Witteweg 45	— Hercules
A. Jesurun	— Lombokstraat 4	— Bismarck
Ph. de Jongh	— Breedestraat 73 (0)	— R. C. C.
F. Kranenburg	— Paris 31	— Transvaal
W. Lambij	— Emmastad	— Asiento
A. J. Maduro	— Oranjestraat 102	— Trappers
L. Ramos	— Ferdinandstraat 10	— D. N. S.
J. E. Schouwé	— Saliña 58	— —
A. A. Sijbing	— Fleur de Marie 258	— Transvaal
G. Zilvold	— Emmastad	— Asiento

ADSPIRANT-SCHEIDSRECHTERS

I. Dania	— Brionweg 68	— D. D. V. O.
H. A. Nevel	— Suffisantdorp 21	— Go Ahead
Ch. W. Wix	— Ojedastraat 8	— Go Ahead
P. Ridderplaat	— Gasthuisstraat 58	— D. N. S.

Het Bestuur.

Republiek — Trappers

1 2

Spanning onder de voetballiefhebbers. Zal de regen spelbreker worden? Triomf van beter spelinzicht Republiek, ondanks 1 — 0 voorsprong, geslagen.

De spanning onder het publiek in de afgeloopen week was enorm groot. Van huis naar het werk, onder het werken, van het werk naar huis was het voetballen en nog eens voetballen, laat staan in den vrijen tijd.

Kan „Republiek" het van „Trappers" winnen? Zal zij kampioen worden de jonge eerste klassers? Zoo ging het door totdat het den Zondagmorgen weg maakte voor de zoovele vragen: zal de regen spelbreker worden? Het heeft de heele week geregend, zal het terrein nog bespeelbaar zijn? Zal de spanning vandaag een eind nemen of zal de regen die uitstellen? Zal het . . . ??

Om 4'25 stellen de twee ploegen zich op. „Republiek" wint de „toss" en verkiest met wind te spelen. „Trappers" verschijnt met een invaller (Leonora) in plaats van Jansen. „Trappers" brengt het bruine monster in beweging en gaat direct tot den aanval over. Morti lost een goed schot op doel, dat keeper Lea op de juiste wijze wegwerkt. „Republiek" onderneemt een aanval; een schot van Winett wordt door Doran weggekopt. Bij een wederaanval van „Trappers" loopt Edg. de Castro langs August heen, deze laatste ziet nog kans om zijn pootjestrekken systeem toe te passen en wordt gestraft met een vrije schop. Deze genomen door Maduro gaat juist over de lat. Volgenden keer beter, Antoine. „Trappers" blijft ruim 13 minuten op vijandelijk gebied, maar tot doelpunten komt het niet. Keeper Lea weet van geen wijken. „Republiek" gaat nogmaals haar geluk beproeven op het „Trappers"-terrein, de aanval wordt door Leonora onderbroken ten koste van een hoekschop. Deze wordt genomen, waarna de bal bij Jacob-Duran belandt die naast elkaar stonden en niet konden uitmaken wie ingrijpen zou. Niet aarzelen jongens! Jacob doet een sprong naar den bal, mist en maakt gebruik van zijn hand om het gevaar te bezweren.

Zeer terecht wordt hiervoor een strafschop toegekend. Foei Jacob, dat brengt ontmoediging onder je medespelers. Vooral wanneer je de zege wil behalen, moet je die fatale streken uithalen!

Trappers gaat weer op 'svijands doel af en blijft langen tijd op Republiek's speelhelft met zoo nu en dan een tusschenaanval van de Scharloo-boys, waarin Sydney twee opgelegde kansen mist. Zoo gaat de rust in met 1 — 0 voor Republiek.

Zal „Republiek" de voorsprong behouden? Zal de ontmoedigde Trappers in staat zijn gelijk te maken?

2de helft.

Een min of meer gedemoraliseerde Trappers vangt de tweede helft aan met de wil een doelpunt te maken, dat de ploeg gelegenheid zou geven haar zelfvertrouwen en haar kracht te hervinden, doch het duurt nog een tijdje voor de Pietermaaische zwartwitten hierin slagen.

De tweede helft is reeds dertien minuten oud als Eddy zijn geluk beproeft met een tam schot; keeper Lea wil — met een onnoodige haast — vatten en wegwerpen combineeren, zoodat de bal tusschen zijn handen doorglipt en in het net rolt. 1 — 1.

Gelijk spel dus! De vreugde in het Trappers-kamp bewijst hoezeer het de mogelijke waarde ervan beseft. Republiek spant zich in en doet al het mogelijke om den voorsprong te herwinnen, en blijft langen tijd op Trappers-gebied, maar tot doelpunten komt het niet, dank zij de goede verdediging van Maduro en Jacob en het op tijd inrukken van doelverdediger Chirino. Een zeer goede combinatie van Wilsoe, — die keurig spel gaf —, Morti en Edgard wordt onderbroken door het pootjestrekken systeem van back August. Deze keer is Morti het slachtoffer. De scheidsrechter kent een „penalty" toe, die door Maduro genomen, de score op 2 — 1 brengt ten voordeele van „Trappers". Bij een aanval van Republiek krijgt Doran een trap, moet het veld verlaten en wordt door Davelaar vervangen. Nog een aanval van Trappers wordt onderbroken wegens buitenspel. Uitkijken Davelaar! Na eenige wederzijdsche benauwde oogenblikken geeft de scheidsrechter het eindsignaal.

Onder luide kreten van het publiek verlaten de twee ploegen het speelveld, Trappers met de zege en Republiek met gebruikelijke „next time better luck.

DE SPELERS:

REPUBLIEK:

Keeper Lea	goed, doch volgenden keer geen onnoodige haast. De eerste bal had niet hoeven te zitten.
August:	goede verdediger, moet zich meer op het „plaatsen" toeleggen en het pootjestrekken-systeem goeden dag zeggen.
J. Maduro:	Trapt lukraak weg. Is absoluut geen 1ste klasse kracht.
Hermans:	Goed, doch wij hebben hem stukken beter zien spelen.
De Palm:	Verricht goed verdedigingswerk doch moet meer verband houden met de voorlinie.
Pietersz:	Een nogal woeste speler. Speelt niet op den man maar op den bal!
Sydney:	De beste in de voorhoede; middenvoor kan daar een puntje aan zuigen.
Schotborgh:	Goed. Geeft op de juiste manier over.
Hernandez:	Slecht. Laat kuren achterwege en strijd manhaftig voor je vereeniging!
Rosalem!	heeft geen goed spelinzicht en trapt herhaaldelijk in 't wilde weg.
Winett:	Goed. Deed zijn best en spande zich veel in.

TRAPPERS:

Chirino:	Uitstekend. Hield een paar goede scholen uit zijn doel
Maduro:	Nogal zenuwachtig, overigens goed.
Olivier:	Liet iets te wenschen over. Denk aan training!
Leonora:	Slecht. Trainen en nog eens trainen. Vooral voor je uithoudingsvermogen!
Jacob:	Ook van deze speler hebben wij keuriger spel gezien. De strafschop die hij veroorzaakte had Trappers deze wedstrijd kunnen doen verliezen.
Duran:	Wij zijn beter spel van hem gewend. De linksbuiten Sydney liet hij nog al eens loopen.
A. Chirino:	Deed goed zijn best, heeft echter een te zwak schot en

moet meer op de zijlijn spelen.
Edw. de Castro: Goed. Hij is de maker van het eerste doelpunt.
Edg. de Castro: Zeer goed. Heeft laten zien dat hij het wel kán als hij maar wil. Moet evenwel vlugger leeren schieten, en de eerste kans voor een schot benutten.
M. de Castro: Een zwoeger. Heeft heel wat goeds gedaan.
Wilsoe: De beste speler van de ploeg en de ster van het veld. Zijn voorzetten keurig. Daar kan menige buitenspeler een voorbeeld aan nemen.
Bij scheidsrechter Franker was de leiding in goede handen.

C. G.

DE SURINAAMSCHE VOETBALBOND.

(Ingezonden)

Naar aanleiding van een in de „Amigoe di Curaçao" van 30 September 1933 verschenen artikel van den Heer T. Mac James „Voetbal. Een waarschuwing aan Curaçao" meent het Bestuur van den Surinaamschen Voetbal Bond het volgende te moeten mededeelen.

De Surinaamsche Voetbal Bond is opgericht op den eersten October 1920; hij bestaat dus meer dan 12½ jaar en is de oudste Bond in Suriname.

Zijn statuten zijn krachtens de resoluties van 7 Juni 1927 (No. 1602) en 17 Mei 1932 (No. 1592) goedgekeurd door den Gouverneur van Suriname.

Verschillende Gouverneurs gaven van hun belangstelling blijk door het bijwonen van door den S.V.B. georganiseerde wedstrijden. Zoo hadden wij in September j.l. het genoegen en de eer Z.E. de waarnemende Gouverneur van Suriname op ons terrein te mogen ontvangen bij gelegenheid van de wedstrijden tegen „El Deportivo Venezuela", Caracas.

Sedert 11 November 1920 is de S.V.B. aangesloten bij de Federation Internationale de Football Association (F.I.F.A.) de wereldorganisatie op voetbalgebied, waarbij aangesloten zijn de bonden van een vijftigtal landen, waaronder de Koninklijke Nederlandsche Voetbal bond (K.N.V.B.); de Nederlandsch-Indische Voetbal Bond (N.I.V.B.); en de Curaçaosche Voetbal Bond (C.V.B.)

Met de K.N.V.B. onderhoudt de S.V.B. reeds jaren de meest vriendschappelijke betrekkingen en bekende voetbalmenschen in Nederland, zooals o.a. de Heeren C. A. W. Hischman (hon Secr. treas. F.I.F.A.) en K. J. J. Lotsy (lid F.I.F.A. en K.N.V.B. Bestuur) e.a. behartigen steeds de belangen van den S.V.B.

De laatste jaren heeft de S.V.B. ook aanraking gezocht en verkregen met den C.V.B., tengevolge waarvan de S.V.B. van de C.V.B. de vereerende uitnoodiging ontving op de a.s. Jubileum wedstrijden uit te komen in het Nationale tournooi tusschen Nederland, Curaçao en Suriname.

Naast de S.V.B. bestaat er in Suriname een Roomsch Katholieke organisatie n.l. de Nederlandsche Guyana Voetbal Bond (N.G.V.B.) te vergelijken met den Roomsch Katholieken Voetbal Bond (R.K.V.B.) in Nederland.

Terwijl Engeland in Europa de K. N. V. B. erkent als op voetbal gebied Nederland vertegenwoordigend, erkennen de Engelsche Kolonien Britsch Guyana en Trinidad ook de N. G. V. B. als zoodanig. Dat de genoemde Engelsche koloniën een van Engeland afwijkend standpunt innemen zal in hoofdzaak moeten geweten worden aan onvoldoende bekendheid met de bestaande toestanden in Suriname en aan particuliere relaties tusschen deze Koloniën en den N. G. V. B.

Laatstgenoemde Bond is bij geen enkel internationaal lichaam aangesloten; wel heeft men getracht om aansluiting te zoeken bij de Football Association of England (F. A.) met het oog waarop de huidige naam alvast in de plaats trad van de „Katholieke Voetbal Bond" (K. V. B.). In Engeland werd deze poging verijdeld; aansluiting van een niet Engelsche kolonie aan de Football Association of Engl. werd geweigerd.

Voorstanders van den N. G. V. B., het groote belang van den Internationale organisatie van den S. V. B. erkennende, trachten meermalen het werk van den Surinaamschen Voetbal Bond, door tendentieuse berichten te kleineeren.

Als zoodanig lijkt het ons dat het artikel van den Heer T. Mac James, een naam ons hier geheel onbekend, dan ook moet worden opgevat. De in dat artikel genoemde Heer E. R. Wessels bekleedt in de S. V. B. geen enkele leidende functie, zijn artikelen geven zeer zeker niet de meening van het S. V. B. Bestuur weer.

Wij betreuren het dat de N. G. V. B. een afzijdige rol wenscht te spelen en zullen steeds opkomen voor onze belangen, zonder evenwel de N. G. V. B. op oppositieve wijze te bestrijden.

Namens het Bestuur van den S. V. B.

J. Frickers

Secretaris

Om het kampioenschap van Curaçao.

De elftallen van

JONG HOLLAND en TRANSVAAL

die morgenmiddag om 4.15, op het sportterrein Mundo Nobo in den eersten beslissingswedstrijd tegen elkaar zullen uitkomen, zijn als volgt samengesteld:

Jong-Holland

LAMPE

V. D. GEN ROJER

LEERS SENTIAGO GARCIA

TWEEBOOM BRION HOFMANS MICHAEL MARUGG

Scheidsrechter ● Franken

ELLOOF VALIES NAALDIJK THIJSSEN JAEGER

MAN-A-SANG NAHAR BOSNIE

DE KOOP BRONS

FAVEREY

Transvaal

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS-VEREENIGING.

AFDEELING WILLEMSTAD
CURAÇAO.
GROEP I.

GROEP-NIEUWS
van
4 tot en met 10 December 1933.

TROEP MEDEDEELINGEN:

Ter algemeene kennis wordt gebracht, dat op Dinsdag, 14 November j.l. TROEP 2, officieel ontbonden is.

Oud HOPMAN RIETKERK is ingeschreven als INSTRUCTEUR in onze GROEP.

Overgeschreven in de Groep. *HENRI PIJPERS*, geplaatst in Patrouille VOSSEN.

HORDE NIEUWS.

Ingeschreven als Nieuweling: *WILLY van der REE.*

St. NICOLAAS VIERING.

Woensdag, 6 December om half zeven op RIF verzamelen. ('k hoop van harte, dat niet menige jongen in den „ZAK" verdwijnt).

Samen viering van Padvinders en Welpen.

KAMP INSPECTIE.

Vrijdag, 8 December van 6.30 tot 8 uur op 't RIF. (P. L.'s zorgen, dat hunne jongens alles present hebben.)

TROEP KAMPEMENT OOSTPUNT.

Vertrek: Zaterdag om half twee vanaf 't RIF.

Terugkeer: Zondagavond zeven uur op Brionplein.

Goede Jacht.

Mededeeling: Er zijn deze week geen patrouilleavonden, wel zorgen de patrouille's dat zij *bij* blijven voor den WEDSTRIJD.

EERERAAD.

Deze wordt op Zaterdagavond in het Kamp gehouden, en wel van 6 tot 7 uur, vóór 't Kampvuur.

HORDENIEUWS uit de RIMBOE te WILLEMSTAD

St. NICOLAAS komt op 6 December een bij ons kijken, zorg dus dat je om 6 uur op het groepterrein aanwezig bent. 't is de moeite waard want misschien wordt er wel een stoute padvinder in den ZAK gedouwd. Welpen natuurlijk niet ... die zijn niet stout.

ZATERDAG 9 DECEMBER.

Om 2 uur op 't RIF verzamelen.
Training voor den Wedstrijd.
Sterwerk en Spelen.
Bagheera vertelt een mooi verhaal.
De Zwarte Panter is ook de leider van deze Jacht.
Goede Jacht en vergeet de goede Daad *niet.*

De Oude Wolf.

GESPREKKEN IN DE LEIDERS-KAMER.

Vaandrig tot Hopman, welke net van 't nieuwe Groepterrein aan den Brugweg arriveert:

„Hallo Hop., weer eens op inspectie uitgeweest? Zijn we niet een flink stuk gevorderd?"

Hopman: „Ja Vaan, 't begint nu heerlijk op te schieten. Verleden week heeft „NEDERHORST" de cementen vloer er in gelegd. 'k Vind het geweldig sympathiek, dit zoo geheel belangeloos gedaan te hebben. 't Moet hun een aardig centje gekost hebben, met twaalf werklieden twee dagen voor ons te laten werken."

Vaandrig: 'k Vind Hop, dat 't op de Wereld nog lang zoo kwaad niet is, als' menschen veel voor elkaar over hebben. 't Is van Dyckerhoff en Wittman eveneens een mooie daad, ons als een bijdrage twintig vaten Cement te sturen."

Hopman: „En reken daar nu eens de ontvangen bedragen bij van vele vereenigingen, zakenlui en particulieren uit de stad, plus de belofte van den Heer Schonegevel der C. P. I. M. ons materialen van hun surplus te leveren. 'k Geloof wel, dat wij niet te hoog vliegen, als wij 't al in onze gedachten zien staan."

Vaandrig: „Nu, de Ambachtsschool heeft ook een groot gedeelte op zich genomen en de voorbereidende werkzaamheden zijn daar allang in vollen gang. Morgen beginnen ze op ons terrein te bouwen. 'k Vind, dat 't groote nut der Ambachtsschool toch wel bewezen is. Iedereen kan zien, wat of die jongens onder hun leermeester kunnen presteeren."

Hopman: En wij varen er wel bij. Dan denk ik met dankbaarheid aan den man 'achter de schermen,' welke zoo sympathiek de drijvende kracht van 't groote plan steeds is. Zonder zijn medewerking waren wij lang zooven niet gekomen. ... 'k Heb ... den binnenkant der afrastering hebben gegraven."

Vaandrig: „Ja Hop., 't is voor 't planten der olijfboompjes. Nu in de komende weken eens wat daarvan uit de Kunuku steken en dan planten. Ik denk, dat 't terrein er aanzienlijk van op zal fleuren. De Herten hebben 't al over een kokospalm voor hun patrouillekamer, dan hebben zij op hun patrouilleavond nog een extra verzetje."

Hopman: „Reken maar, dat het net een kolfje naar Wim zijn hand is, zoo'n klimpartijtje met een voedzaam resultaat. 't Zal anders nog wel even duren, eer ze zoover zijn. Hoe staat het met de plannen voor December?"

Vaandrig: „Allright Hop. U weet 't trouwens net zoo goed als ik. De jongens zonderen geregeld een gedeelte van hun zakgeld af voor het groote plan om op tweeden Kerstdag aan arme kinderen een genoegelijk Kerstfeest te bereiden en knappen meteen wat van hun speelgoed op, om daar aardige pakjes van te maken. 't Beloofd een goed Kerstfeest te worden, waarvan de jongens veel zullen genieten en ook leeren, dat „Geven" zaliger is als te „Ontvangen."

Hopman: „Idealist ..... pas maar op, dat niet iedereen je hoort. 'k Ken menschen, welke dat gezegde juist andersom toepassen en je een opvoedkundig standje zouden bezorgen. Weet je idealen maar te verdedigen, je zal zien, dat het soms nog lang niet zoo gemakkelijk is. Nu iets anders. Wat was gisteravond je indruk van het Patrouille Kamp der Herten op HATO?"

Vaandrig: „Fijn Hop. Ik geloof dat het zeer goed is, de jongens er ook eens alleen onder hun Patrouilleleider op uit te sturen. Ze leeren zich zeker redden en moeilijkheden overwinnen. 't Bevordert de teamgeest en de Troep vaart er wel bij."

Hopman: „Zoo ging de heele Voortrekkersploeg uit op controle. Jij, Bagheera, Weis en ik. Ik vind, dat 't teamleven op ons ook een bepaalde aantrekkingskracht heeft gekregen, gezien de keeren welke wij op avonduur uittrekken. Verleden week bewezen jullie spontaan, dat voortrekkers elkaar nooit in den steek laten."

Vaandrig: „Ja, dat is gelukkig geen ideaal, maar werkelijkheid geworden. Op die manier loopt onze Ploeg als een gezond voorbeeld voor de groep uit. Ha... daar is Weis met z'n truck. Kom mee Hop... dan gaan we met de jongens wat olijfboomen op Bullenbaai steken."

Willemstad, 26 November 1933.

Radiodienst.

KERSTMIS EN NIEUWJAAR-TELEGRAMMEN

Hierbij wordt bekend gemaakt dat dit jaar weer gelegenheid zal zijn voor de eilanden, Curaçao, Aruba, Bonaire, St. Martin, Saba en St-Eustatius om Kerst- en Nieuwjaarstelegrammen met vasten tekst te wisselen met Nederland, Nederlandsch Oost-Indië, Suriname, de Vereenigde Staten van Noord Amerika, Canada, enz.

De kosten per telegram met vasten tekst, adres en onderteekening inbegrepen, bedragen:

Naar Nederland f 3.25
Naar Suriname f 1.50
Naar New-York f 3.50

Naar Boston, Washington, San Francisco en Canada en verder naar alle plaatsen in de Vereenigde Staten van Noord Amerika f 4.12½.

Het gebruik van volledige adressen wordt aanbevolen doch voor telegrammen bestemd voor New-York, Washington en San Francisco mogen telegramadressen worden gebruikt.

Uit de lijst van 17 Engelsche en Spaansche en 21 Hollandsche teksten, waaraan geen veranderingen gebracht mogen worden, kan de afzender een keuze doen.

Voor Nederland, Nederl. Oost-Indië en Suriname mag slecht van Hollandsche teksten gebruik worden gemaakt.

Voor de Vereenigde Staten van Noord Amerika en Canada mogen zoowel de Hollandsche en Spaansche als Engelsche teksten worden gebruikt.

De aflevering dezer telegrammen geschiedt op luxe formulieren.

Er bestaat ook gelegenheid om gelukstelegrammen voorzien van een wilekeurigen inhoud (Kerst- en Nieuwjaarswensch) te verzenden zoowel via Hollandradio als via New York radio.

De kosten dezer telegrammen bedragen naar Nederland f 0.31½ per woord met een minimum van tien woorden of f 3.15 per telegram. Voor elk woord meer f 0.31½ per woord extra.

Naar Nederl. Oost-Indië tegen f 0.80375 per woord extra.

Naar alle andere landen behalve Rusland, tegen NLT (Nachttelegram) tarief met een minimum van tien woorden.

De aflevering dezer telegrammen geschiedt op gewone formulieren.

Zijn deze telegrammen evenwel voorzien van de betaalde dienstaanwijzing „Lx" waarvoor f. 0.50 extra verschuldigd is, dan geschiedt de aflevering op luxe formulieren.

Deze aanwijzing „Lx" is niet toegelaten voor telegrammen bestemd voor Nederl. Oost-Indië.

De betaalde dienstaanwijzing voor telegrammen met willekeurigen inhoud is „XLT". Telegramadressen zijn toegelaten.

Eveneens bestaat er gelegenheid voor Hr. Ms. Oorlogsschepen van de Nederlandsche Nationaliteit om via Curaçaoradio of Hollandradio „XLT" telegrammen te wisselen.

Het tarief van deze telegrammen bedraagt ¼ van dat der gewone telegrammen zonder minimum en hel tarief voor kusttaks en de scheepstaks de helft van het gewone tarief.

De aflevering dezer telegrammen geschiedt op formulieren dienende voor de aflevering van gewone telegrammen. Zijn ze echter voorzien van de betaalde dienstaanwijzing „Lx" waardoor f 0.50 extra verschuldigd is, dan geschiedt de aflevering op luxe-formulieren.

De gelegenheid ter verzending zal bestaan tusschen 14 December 1933 en 6 Januari 1934.

De aflevering zal plaatshebben zooveel mogelijk op 25 December 1933 Kerst- en gecombineerde wensch (of op 1 Januari 1934 uitsluitend Nieuwjaarswensch).

De Kerst- en Nieuwjaarstelegrammen welke eerst na de feestdagen aankomen worden uiteraard onmiddelijk besteld.

De wnd. Directeur v/d Lands Radio en Telefoondienst.
J. W. P. Peiliker.

N. B. Hieronder volgt een samenvatting van 't gezegde hierboven in 't Engelsch.

A MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR
via RADIO.

Send your Christmas and New Year greetings abroad the shortest and swiftest way by RADIO.

Special holiday greetings can be sent to Holland, Dutch East Indies, Surinam, the United States of America, Canada, etc.

Delivery will be made on Christmas or New Year's on a specially decorated Radiogram greeting blank in a corresponding holiday envelope.

Your message to the United States may be either in English, Spanish or Dutch, and those to Holland, Dutch East Indies and Surinam in Dutch.

Read the messages listed in the statement attached hereto and take advantage of this opportunity to send to your friends and relatives a unique form of holiday greeting.

IMPORTANT. In order for a message to be delivered on Christmas day it must be filed on or before December 23rd.

Telegrams intended for deliveryon New Year's day must be filed not later than December 30 th.

New Years greeting's will, however be accepted for transmission any time up to midnight January 6 th.

For full particulars apply to the Radio Office Riffort.

LANDS RADIO DIENST.

N. B. Hieronder volgen de verschillende soorten telegrammen.

No.		No.		No.	
1	Prettige Kerstdagen en een gelukkig Nieuwjaar.	1	A Merry Christmas and a Happy New Year	1	Feliz Navidad y Año Nuevo.
2	Hartelijke Kerstgroeten van ons allen.	2	Heartiest Christmas greetings from us all.	2	Sinceros votos de todos nosotros para una feliz Navidad.
3	De beste wenschen met Kerstmis en Nieuwjaar.	3	All good wishes for Christmas and the New Year.	3	Mejores augurios de felicidad en Navidad y Año Nuevo.
4	De hartelijke groeten en beste wenschen met Kerstmis en Nieuwjaar.	4	Love and best wishes for Christmas and the New Year.	4	Cariñosos augurios para una feliz Navidad y Año Nuevo.
5	De hartelijke groeten en beste wenschen met Kerstmis en Nieuwjaar aan allen thuis.	5	Love and best wishes for Christmas and the New Year to all at home.	5	Cariñosos augurios para una feliz Navidad y Año Nuevo para toda la familia.
6	[illegible] Nieuwjaar van allen thuis.	6	Love and best wishes for Christmas and the New Year from all at home.	6	Cariñosos augurios de toda la [illegible] Navidad y Año Nuevo.
7	U en de Uwen een vroolijk en een gelukkig Nieuwjaar.	7	A verry Merry Christmas and Happy New Year to you and yours.	7	Feliz Navidad y Año Nuevo para Ud. y familia.
8	Wij allen zenden U de hartelijke groeten en beste wenschen met de feestdagen.	8	We all join in sending love and holyday greetings.	8	Nos unimos para desearles Feliz Navidad y Año Nuevo.
9	Gezondheid en Geluk zij Uw deel met Kerstmis en in 't Nieuwe Jaar.	9	May health and happiness be yours at Christmas an through-out the New Year.	9	Que la salud y felicidad le acompañe en Navidad y en Año Nuevo.
10	Ik wenschte bij U te zijn ten einde U persoonlijk een vroolijk Kerstfeest en gelukkig Nieuwjaar te wenschen.	10	I wish I might be with you to wish you in person a Merry Christmas and a Happy New Year.	10	Quisiera estar ahí para significarle personalmente mis votos por una feliz Navidad y Año Nuevo.
11	Mogen een prettig Kerstfeest en een gelukkig en voorspoedig Nieuwjaar Uw deel zijn.	11	May your Christmas be a merry one and the New Year happy and prosperous.	11	Que su Navidad sea agradable y el Año Nuevo próspero y feliz.
12	Veel dank voor Uwe goede wenschen, welke even hartelijk worden beantwoord.	12	Many thanks for your good wishes. Reciprocate heartily.	12	Sus saludos se agradecen y corresponden sinceramente.
13	De beste wenschen voor een gelukkig en gezegend Nieuwjaar.	13	Best wishes for a happy and successful New Year.	13	Mejores augurios de felices Pascuas y Año Nuevo.
14	Moge het Nieuwe Jaar voor U gezondheid, geluk en voorspoed brengen.	14	May the New Year bring you health, Happiness and Prosperity.	14	Que el Año Nuevo le parle salud, felicidad y prosperidad.
15	Uwe goede wenschen worden hartelijk beantwoord. Moge het nieuwe jaar U alleszins voorspoedig zijn.	15	Your good wishes are heartily reciprocated. May the New Year bring you all prosperity.	15	Sus deseos son correspondidos. Que el Año Nuevo le sea próspero.
16	Aan onze overzeesche vrienden zenden wij onze beste wenschen voor een prettig Kerstfeest en een gelukkig en voorspoedig Nieuwjaar.	16	To our friends overseas we send best wishes for a Merry Christmas and a happy New Year.	16	A nuestros amigos de ultramar les deseamos feliz Navidad y mucho éxito en el Año Nuevo.
17	Op deze feestdag wenschen wij onze waardeering uit te spreken over de hartelijke betrekkingen welke tusschen ons bestaan en zenden wij U onze beste wenschen met Kerstmis en Nieuwjaar.	17	At this festive season we would expres appreciations of the cordial relations between us and extend to you best wishes for Christmas and New Year.	17	En ocasión de las fiestas pascuales deseamos expresar nuestro reconocimiento por las cordiales relaciones existentes entre nosotros y hacerle llegar nuestros mejores augurios de Navidad y Año Nuevo.
18	Gods beste zegeningen met Kerstmis en Nieuwjaar.				
19	Blijde Kerstmis, Zalig Nieuwjaar.				
20	Zalig Kerstfeest, Zalig Nieuwjaar.				
21	Uwe goede wenschen worden met wederkeerige heilbede beantwoord.				

LANDS RADIO DIENST.